

Velja po pošti:
 za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec K 2.—20
 za Nemčijo odelotno . . . K 28.—
 za ostalo inozemstvo . . . K 35.—
V Ljubljani na dom:
 za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec K 2.—
 V spravi prejemam mesečno . . . 1.—80
Sobotna izdaja:
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo odelotno . . . K 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . K 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostopna pettirvsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po 30 v
 za dva- in večkrat 25 „
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
 Enostopna pettirvsta po 60 v
 Izhaja vsak dan izvenmi nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Rodna letna priloga voznik red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Državni zbor.

Dunaj, 7. julija. Zbornica je nadaljevala debato o prehrani. Prvi je govoril voditelj domobranskega ministrstva fml. pl. Czapp. Govoril je o žetvenih dopustih vojakov. Posamezni vojaški oddelki so dobili ukaz, da morajo poslati na gospodarski dopust vse vojake, ki niso ravno neobhodno potrebni. In sicer morajo dobiti daljši dopust, najmanj pa 5 tednov. Dalje so sestavljeni posebni vojaški oddelki, sestoji iz 20 mož pod vodstvom zanesljivega podčastnika. — Dopuste morajo dobiti predvsem vojaki, ki še niso bili na dopustu, potem družinski očetje in nato še le drugi. Moštvo pa, ki se vežba v pohodnih stotnjah, ne more dobiti dopusta. — Kmetijstvu je priskočila vojaška uprava v vprežno živino na pomoč. Poleg onih konj, katere je vojaška uprava že dala na razpolago v svrhu kmetijstva, bo dodeljenih poljedelcem v juliju in septembru še 1500 konj iz zasedenega ozemlja.

Nato govori poslanec Demšar (Jugoslovanski klub). Razpravlja o pritožbah prebivalstva na Kranjskem, ki je izredno težko obremenjeno vsled vojaških rekvizicij.

O dogodkih v Vitkovcih govorita poljski socialni demokrat Reger in češki socialni demokrat dr. Witt. Po izvajanjih Čeha Kaline in člana nemške nacionalne zveze Helda se oglasi k besedi minister za prehrano

generalmajor pl. Höfer.

V izredno težkih razmerah je prevzel odgovorne posele ministra za prehrano. Lanska žetev je bila izredno slaba. Toda ni bilo pomanjkanje samo žitu in med tem tudi koruze, ampak predvsem krompirja, katerega danes že nikjer več ni. Na podlagi zadnje žetve je bilo okrog 5 in pol milijonov metrskih stotov žitu primanjkljaja. Krili smo ta primanjkljaj deloma nekako do polovice z uvozom iz Rumunije in Ogrske. Ogrska nam je dala v marcu in aprilu 1500 vagonov koruze, katero smo odposlali v Dalmacijo in na Primorsko. Če primerjamo letošnji položaj z lanskim, moramo priznati, da smo bili lani neprimerno na boljšem. Toda v kljub temu upamo, da smo najhujše že premagali. Glede rekvizicij stoji vlada na stališču, da je pretrdo postopanje napram prebivalstvu neumestno. S prijaznim postopanjem se da z ljudstvom, ki prenaša velike žrtve, več doseči kakor s silo. Tudi pri gospodarskih uradih je treba pomesti z duhom starega birokratizma, svež duh naj zaveje povsod. Položaja nečemo slikati lepšega kakor je. In tudi tam, kjer se je zgodila krivica, jo bomo skušali popraviti, krivce pa kaznovati.

Za ubožnejše prebivalstvo smo uvedli akcijo cenejšega mesa. Vlada je priskočila ljudstvu na pomoč. Uredili bomo tudi, da

ne bo kakor letos, popolnoma zmanjkalo krompirja. Veliko krompirja je lani zgnjilo v skladiščih. Krompir bomo sorazmerno razdelili in cene krompirju zvišali za kilogram na 15 do 17 vinarjev. Posebno pozornost moramo obrniti prevozu. V ministrstvu za prehrano smo ustanovili poseben transportni oddelek, kjer sede strokovnjaki. Pospeševati hočemo nasade sočivja, urediti cene. Skrbeti moramo tudi, da dobimo več masti. Po možnosti je tudi tu vse poskrbljeno. Posebno moramo obrniti pozornost na naše sadjarstvo in na gojitve zelenjave. Množina sadja, katerega izvažamo v Nemčijo na nemških vozeh, 5000 vagonov, kar je zelo malo nasproti celokupni produkciji sadja, ki znaša 90.000 vagonov. Na jugu smo vse ukrenili, da dvignemo ribji lov, ki je zadnje čase izdatno napredoval. Proizvajanje sladkorja je vsled pomanjkanja sladkorne pese in premoaga zelo cetežočeno. Skrbeti moramo, da povsod dvignemo našo produkcijo. Nastopili bomo brezobzirno proti verižni trgovini, navjalcem cen in oderuhom, ki posebno v velikih mestih razvijajo svoje mreže. Zagotavljam vas, gospodje, da sem se z vsem srcem za stvar zavzel. Edini moj cilj je, da pomagani trpečemu ljudstvu.

Poslanec Niedrist se pritožuje glede rekvizicij. Poslanca dr. Wichl in List se obračata proti judovskemu oderuštvo. Razne centrale se danes lahko že istovetijo z židovskimi verskimi občinami.

Poslanec Hruky (Česki svaz) smatra za najhujše zlo v centralizaciji uprave.

Poslanec dr. Renner (nemški socialni demokrat) povdarja trpljenje delavskih slojev v tej vojni. Mi govorimo tu, tam zunaj trpijo ljudje lakoto, mi tožimo tu o težavah posameznih slojev, tam zunaj obupujejo množice. Enakost žrtev povsod. Govornik govori o razmerju do Ogrske. Nastopa proti agrarcem.

Poslanec Moraczewski (poljski socialni demokrat) govori o razmerah v Galiciji. Odredbe vlade so se tolmačile na ta način, da je bilo ljudstvo prisiljeno delati na veleposestvih za plačilo 80 vinarjev do 1 krono 20 vinarjev dnevno. Govornik povdarja, da so Poljaki sedaj nehali s politiko, ki so jo vodili od leta 1867. Poljaki hočejo danes korakati na lastnih nogah v Avstriji in v Evropi. Pozdravlja trenutek, ko bodo Poljaki dosegli oni ideal, za katerega so se bojevali in trpeli 150 let.

Poslanec dr. Matakiewicz (Poljsko kolo) naglašja, da treba upoštevati besede cesarjeve in končati s politiko sovraštva.

Govorijo o gospodarskih zadevah še poslanci Kittinger in Wohlmayer. Konec seje ob tri četrt na 6 zvečer.

Prihodnja seja v torek ob 11. uri dopoldne.

Govor dr. Korošca v proračunskem odseku.

Dunaj, 6. julija, Proračunski odsek razpravlja sedaj o resoluciji južno tirolskega italijanskega poslanca dr. Gentilija, ki je zahteval, naj država povrne vsem internirancem in konfinirancem škodo, ki jim jo je povzročilo to njihovo stanje.

V včerajšnji seji je voditelj notranjega ministristva grof Toggenburg zagovarjal vlado. Dejal je, da ga boli srce radi tolikih nesreč in škod, a naj bodo gospodje prepričani, da noben politični uradnik ni tiral ljudi vedoma in nalašč v internacijo ali konfinacijo, marveč vsak je to delal s težkim srcem.

Odgovarjal mu je poslanec dr. Korošec v bistvu tako-le: Lepo je, da ima gospod grof dobro srce, a o tem danes ne razpravljamo. Pač pa razpravljamo o konfinacijah in internacijah, ki jih naše postave ne poznajo, vsled česar so vse te odrebe bile protiustavne.

Gospod voditelj notranjega ministristva pravi, da noben politični uradnik vedoma ni delal krivice. Naj mu povem ta le vzgled:

Dne 6. avgusta leta 1914 je poklical koroški deželni predsednik Friess-Skene k sebi tedanjega škofijskega kanclerja izpraznjene celovške škofije Quitta ter ga pozval, naj mu pomaga nastopiti proti slovenski duhovščini na Koroškem. Dejal je, da bo on proti slovenskim duhovnikom nastopil z vso odločnostjo, češ, ker so srbofili. Vabil je kanclerja, naj mu pomaga, ker bo s tem zelo olajšano stališče novega škofa, ki bo lažje ugnal slovenske duhovnike. Friess-Skene je izjavil, da bo dal prijeti in zapreti slovenske duhovnike ter jih bo ob belem dnevu peljali v ječo v spremstvu orožnikov z nasajenimi bajonetmi. Naj sedi-jo, četudi pozneje ne bo nič iz tega.

Kar je tu govoril Skene, je brez dvoma govoril na migljaj od zgoraj. In če je tak migljaj dobil Skene, so ga dobili tudi drugi. S tem je bila denunciacijam dana prosta pot in preganjanja nedolžnih ljudi so se nemoteno vršila iz osebnih in nacionalnih nagibov.

Nekaj vzgledov v dokaz tega!

Župnik Ražun iz St. Jakoba v Rožu na Koroškem je bil zaprt. Policijski uradnik Spitzer, ki je prišel ponj, mu je povedal, da ga aretira radi »allzugrosser politischer Tätigkeit« — radi »prevelike politične delavnosti« Komaj pa je bil Ražun zaprt, je že prišel od šolskega sveta predlog, naj se šent jakobska slovenska šola — ki jo je vodil Ražun — združi z nemško pod enotno vodstvo. To so hoteli doseči do zadnjega časa.

Skene pa je tudi v Trstu postopal ravno tako ko na Koroškem. Tudi tam so se vršila preganjanja iz osebnih in nacionalnih nagibov. V Voloskem se je po izbruhu

italijanske vojske nastanilo več političnih uradov, glavarstva, del namestnje. Prišli so nemški uradniki z otroci. 20 teh otrok je bilo godnih za srednje šole. Potreba nemške gimnazije je bila vzpričo 20 nemških otrok v tej hrvaški občini seveda očitna. Kako priti do nemške gimnazije, ko pa je že obstajala izvrstno uspevajoča hrvaška realna gimnazija. To je bilo treba uničiti. Ne bodi len, zapri so ravnatelja in veliko profesorjev hrvaške gimnazije in zadeva je bila — za Nemce — ugodno rešena.

Navaja za vzgled aretacijo župnika Meška, ter razne druge slučaje na Sp. Štajerskem in Kranjskem.

In kake bodo posledice tega postopanja za prizadete? Učitelj, ki je bil tako konfiniran ali interniran, je izgubil doklado; uradnik avazma; duhovnik je ostal brez župnije; vojaki pa nosijo, koder hodijo, seboj znakmo »p. v.« — politisch verdächtigt (politično sumljiv) in sami ne vedo zakaj. Posebno pri vojaki so posledice hude. Zato zahteva, naj se vsi ti ljudje perlustrirajo, njihovi slučaji preiščejo in če so nedolžni, naj se jim izbrise ta znakma. Tako le puščati nedolžne ljudi s takim znamenjem po svetu, da jih vsakdo lahko preganja, tega mora biti konec!

Begunski zakon.

Begunski pododsek — s sodelovanjem dr. Kreka — je izdelal podroben zakonski načrt za naše begunce. Danes je pododsekov načrt že prišel v razpravo v odseku in je že skoro gotovo, da bo sprejet tudi v zbornici. Vlada se je danes v odseku protivila begunskemu zakonu ter zahtevala po svojem zastopniku le pooblastilo, da izda odredbo. Odsek pa se ni dal premetiti, ker je parlament sam boljša garancija za dober zakon kot pa vladni birokratizem.

Bistvene misli novega begunskega zakona so te-le:

1. Svobodno kretanje. Nikogar se ne sme siliti v barake.
2. Begunska podpora se zakonito zagotovi vsakemu beguncu, ki je potreben. Dosedanje postopanje je bilo za begunce le — beračenje. Podpore naj bodo deležni vsi begunci, tudi oni v ožjem vojnem ozemlju. Na Kranjskem doslej begunci niso imeli pravice do podpore. Zakonski načrt določa, da se ima izplačati podpora vsem, ki je doslej niso dobivali, a so potrebni, za ves čas nazaj. — Podpora znašja za sedaj 2 kroni na dan, po potrebi se zviša.
3. Barake naj se preurede. Pazi naj se na higijeno, nravnost. Uradniki morajo biti iste narodnosti, ali vsaj zmogni istega jezika, poznavajoči šege in navade ljudstva. Organizirajo naj se barake avtonomno — po zgledu občin. Begunci po barakah naj si volijo svoj avtonomni svet, kakor nekako županstvo.

LISTEK.

Svetobor.

64

Povest iz konca 11. veka. — Spisal P. Bohinjec. (Dalje.)

»Mladosti pričakuje?« izprašuje Svetobor.

»Da bi je ne! Kakor hitro se spomladi pokoplje Morana, že je ves drugi in rad bi se ženil. Toda paganskih žena ni več v naši deželi. In kar jih je, so omožene. Zato ne mara več božice žive in Gospa sveta mu vedno bolj polni srce. Všeč mu je zakon Jožefa in Marije, ki sta živela kot brat in sestra.«

Svetoboru se posveti v glavi in neodložljiva slutnja mu šine v srce:

»Ljutica, ti moraš od tod!«

Hrvat oprta jelena in odide proti samostanu. Tudi Svetobor gre za njim, lice mu je zardelo in ne ozre se, da bi videl zardela lica ribičeve hčere. Sklepal je, da se vrne prej koprej v Oglej. In tedaj mu je stopil pred oči možniški gaštaldo, se mu je prikazala sestra Svetka, se mu je svital umrli obraz starega Kocelja, ki mu je s

pretečim prstom kazal na osamel grad v Karnijskih gorah.

Kar ga pokliče droben glas iz stolpa: »Prečastni knez! Pridi na kratek pogovor! Brat Audiosus je tukaj.«

»Dražna, ti si?« oglesi se Svetobor. »Mari ti Bog! Le potrpi še nekaj časa! Je bolj prav tako. Dobrožit se je vrnil zdrav iz Dalmacije in je vesel, da smo te tako dobro spravili.«

»In kje je Dobrožit, moj dobri Žit?«

»V Zagradu je za kronskim gradom. Tam zdravi ranjence. Kmalu se napotimo v Oglej in takrat pridemo po-te.«

»Hvala ti, dobri knez!«

Molčeči Audiosus spremi Svetobora v samostan. Tam v kotu za cerkvijo se ustavi. Nemi brat začne naenkrt govoriti:

»Svetobor, poslušaj me! Jaz sem radovoljen mutec. Jaz sem Boleslav »Drzni«, bivši poljski kralj — — —.«

Mutcu so se zasvetile oči, zravnel se je po koncu, vicedomu pa je zastala sapa in ni odgovoril. Skoro ga je bilo strah bradatega brata.

»Ti poznaš mojo preteklost,« nadaljuje brat Audiosus, »ti veš, da sem umoril zavratno škofa Stanislava pred božjim oltarjem in zato sem šel za pokoro v Rim

kot navaden romar. Sv. oče mi je že odpustil in me poslal semkaj, da delam pokoro do smrti kot osojski mutec. V tem kotu hočem umreti in čakati vstajenja.«

Češkemu knezu so se ježili lasje in ni zinil besedice. Poprijel se je za vogal zidu, nemi Audiosus pa govori nadalje.

»Ta deklica Dražna je moja hči. Ne razodeni ji tega. Saj poznaš mojo grešno preteklost. Greh preganja človeka. Dobrovit je dober mož in on ve za to. Vendar ti priporočim deklico, da jo varuješ in preskrbiš srečno prihodnost. Dovolj je že revica skušala. Dražna je moja edina skrb še na tem svetu. Ali mi obljubiš, da boš skrbel za njo? Saj sva v svaštvo in moja hči Svetoslava je žena tvojege strica Vratislava, češkega kneza. Poznaš jo dobro.«

»Nič »presvetlost«. Obljubi!«

Kakor svojo hčer jo bom ščitil. Brez skrbi bodi!«

»Obljubim slovesno,« jeclja vicedom.

Ko se vicedom ojunaci, da bi obsul nepričakovanege srečalca z obilico vprašanj, ga ta gorko poljubi na čelo in izgine za zidovjem. Kakor prubit na tla stoji Svetobor nekaj časa na mestu, potem pa se počasi pomika okrog zidu in stopi v mračno cerkev — — —

Večna luč se je utrinjala in vicedom je želel ujeti vsaj nekaj utrinkov. Ali njegova duša je bila prepolna samih čutil, da bi mogla misliti.

»Benedictus, qui venit in nomine Domini!« je šepetal enomer, ali njegovo srce ni moglo najti imena Gospodovega — —

Kar pokuka pri cerkvenih vratih vrtar Cirijak:

»Prečastni! Sel je dospel iz Ogleja, in želi s tabo govoriti.«

Svetoboru je tudi ta napoved pretresla srce. Hotel je vendarle zbrati svoje misli v Imenu Gospodovem, ali njegove ustnice so izgovarjale ime patrijarhovo.

Po prstih pristopica po cerkvi domači opat Kocelin in sede v Svetoborovo klop:

»Priatelj, patrijarh Henrik je umrl,« mu pošepče na uho.

»Umrli?« se začudi vicedom.

»Moliva zanj!« namigne opat in začne moliti polglasno:

»De profundis clamavi ad te: Domine, Domine, exaudi orationem meam...«²

¹ Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem.

² Iz globočine vpijem k tebi: Gospod, gospod, usliši moj glas — — —

Ta zakonski načrt, ki bo v odseku skoro gotovo že danes sprejet in ravnotako pozneje v plenumu, bo pomenil za begunce v barakah in izven njih veliko olajšavo.

Posvetovanja klubovih načelnikov pri ministrskem predsedniku.

Dunaj, 6. julija.

Danes popoldne je ministrski predsednik povabil k sebi vse klubove načelnike — posamič — na važen a zaupen posvet. Dr. Korošec je konferiral z ministrskim predsednikom pred 6. uro. O vsebini teh posvetovanj ni mogoče izvedeti nič gotovega, ker udeleženci molče, vsled česar se širijo najrazličnejše senzacijske vesti.

Državni svet.

Kakor smo že poročali, je vržena v Avstriji v javnost misel po ustanovitvi posebne institucije, ki bi pod imenom državnega sveta dala Avstriji novo ustavo. Vse čuti, da s sedanjo obliko naše ustave ne gre naprej. Nemci se še tej misli krčevito upirajo, ker vedo, da bi tem potom bila zopet znatno okrušena misel o nemški svobodi v Avstriji. Zato so načelno proti državnemu svetu. Izrekli so se, da hočejo doseči reformo ustave samo parlamentarnim putem. Zastopniki nemških narodov se še niso izjavili. Pač pa niso zadovoljni z obliko nameravanega državnega sveta. Proti državnemu svetu v tej obliki so se izjavili dr. Krek, Biankini, Stanek.

Eno je gotovo: Ustava se mora v Avstriji čimprej spremeniti in sicer v korist nemških narodov, naj pa izvede to spremembo državni svet ali pa kaka druga institucija.

Enotno postopanje nemških strank glede spremembe ustave.

Dunaj, 8. Začetkom tega tedna se sestanejo parlamentarni zastopniki »Českega Svaza«, »Jugoslovanskega kluba«, Ukrajincev in »Latinske unije«, da storijo sklepe o nadaljnjem enotnem postopanju glede na spremembo ustave.

Izjemna sodišča prekinila svoje delovanje.
Izjemna sodišča so prekinila svoje delovanje, dokler ne bodo ustavnim potom urejene sodne razmere.

Poslanec Klofač prost.

Dunaj, 7. julija. Poslanec Klofač je bil danes izpuščen iz dunajskega garnizijskega sodišča in je odpotoval v Dobrikovo pri Vysokem Mytu.

Sklep šolskega leta v gimnaziji v Sl. Vidu

Na knezoškofijski privatni gimnaziji v Sl. Vidu nad Ljubljano se je zaključilo šolsko leto 1916/17 v četrtek, dne 28. junija. Gospod rektor dr. J. Gnidovec je daroval ob osmih sv. maši, med katero je pel dijaški zbor pod vodstvom g. prof. V. Hybaška izbrane pesmi; z zahvalno in cesarsko pesmijo se je završilo zahvalno cerkveno opravilo. — Po sv. maši so se učencem razdelila izpričevala. Ker tiskarna zaradi tehničnih ovir ni mogla prevzeti natisa letnega poročila, izide poročilo za šolsko leto 1916/17 obenem s poročilom za šolsko leto 1917/18 prihodnje leto.

Z božjo pomočjo smo tudi tretje šolsko leto v svetovni vojski srečno končali in dosegli zadovoljivih uspehov, dasi je bilo treba premagati to in drugo težavo; zato zremo z zaupanjem v bodočnost. Začetkom šolskega leta 1916/17 je bilo v zavod sv. Stanislava sprejetih 373 učencev; med šolskim letom so vstopili še 3 učenci in 14 vojakov-maturantov; skupno število vpisanih učencev je bilo torej 376 + 14. Izstopilo pa je med šolskim letom 36 učencev in 14 vojakov-maturantov. Izmed 36 učencev, ki so izstopili, jih je bilo 24 pozvanih v vojaško službo, in sicer oba osmošolca, ki sta napravila zrelostni izpit koncem I. polletja: Oblak Janez, Zgornji Bernik pri Cerkljah; Stanko Jurij, Pittsburg, Severna Amerika (z odliko); dalje 14 učencev iz VII. razreda (ostalo jih je še 8), 6 učencev iz VI. in 2 iz V. razreda. — Zrelostni izpit za vojake-maturante se je vršil devetkrat, in sicer pod predsedstvom deželnega šolskega nadzornika, c. kr. vladnega svetnika gospoda dr. J. Bezjaka. Razen že omenjenih obeh osmošolcev so dovršili izredni zrelostni izpit naslednji kandidati: 1. Blažič Francišek, Žužemberk (z odliko); 2. Gornik Franc, Grabrovec pri Metliki (z odliko); 3. Kastelic Jozef, Šmihel pri Žužemberku; 4. Lipovšek Ivan, Krašnja; 5. Oražem Ivan, Nemška vas pri Ribnici; 6. Pirnat Alojzij, Zales pri Sv. Trojici; 7. Perko Viktor, Podnart; 8. Poje Anton, Zg. Čačič pri Osilnici; 9. Sirnik Pavel, Zg. Kašelj pri D. M. v Polju; 10. Stanonik Anton, Sestranska vas pri Trati; 11. Šali Andrej, Češča vas pri Prečini (z odliko); 12. Štrukelj Alojzij, Štrukljeva vas pri Sl. Vidu nad Cirknico; 13. Zažar Ivan, Hruševje pri Postojni (z odliko); 14. Urbana Anton, Podbrdo pri Moravčah.

Koncem šolskega leta 1916/17 je bilo v zavodu 340 učencev, izmed katerih je bilo 83 odličnjakov, 209 jih je bilo sposobnih z dobrim uspehom, 20 vobče sposob-

nih, 23 nesposobnih; dvema učencema se je dovolil ponavljalni izpit, trije pa so ostali zaradi bolezni neizprašani. — V posameznih razredih je bil uspeh sledeči: I. a 42 učencev: odlično sposobnih 10, z dobrim uspehom 26, vobče 3, nesposobni 3; I. b — 42 učencev: odl. 7, z dobrim uspehom 32, vobče 1, nesposobna 2; II. razred 50 učencev: odl. 8, z dobrim uspehom 31, vobče 5, nesp. 5, ponavlj. izpit 1; III. a 30 učencev: odl. 7, z dobrim uspehom 15, vobče 3, nesp. 5; III. b 35 učencev: odl. 5, z dobrim uspehom 22, vobče 6, nesp. 2; IV. a — 36 učencev: odl. 12, z dobrim uspehom 19, vobče 1, nesp. 2, neizprašana 2; IV. b — 33 učencev: odl. 9, z dobrim uspehom 22, vobče 1, nesp. 1; V. razred — 38 učencev: odl. 13, z dobrim uspehom 21, nesp. 3, ponavlj. izpit 1; VI. razred — 26 učencev: odl. 9, z dobrim uspehom 16, neizprašani 1; VII. razred — 8 učencev: odl. 3, z dobrim uspehom 5.

Učenci nižjih razredov so morali vsi obiskovati prostoročno risanje in petje, za učence višjih razredov je bil pouk v teh predmetih neobvezen. Telovadba je bila za vse učence obvezna. Več učencev se je udeleževalo pouka v neobveznih predmetih: italijanščine (I. tečaj) 21 (IV. razred), (II. tečaj) 10 (V. razred); francoščine (I. tečaj) 7 (VI. razr.); stenografije — slov. I. tečaj 19 (V. razred), II. tečaj 7 (VI., VII. razred); stenografije — nem. I. tečaj 6 (VI. in VII. razred), II. tečaj 2 (VII. razred). V I. polletju je bilo število višje, v II. polletju je več učencev odšlo k vojakom. — Učnih moči za obvezne in neobvezne predmete je bilo skupno 20.

Končno naj še sledi pregled učencev po rojstnem kraju! Bilo jih je iz župnije št. Vid nad Ljubljano 10, s Kranjskega sicer 243, s Koroškega 2, s Štajerskega 12, s Primorskega 67, iz raznih krajev 6. Gojencev goriškega zavoda je bilo iz nadškofije goriške 20, iz škofije tržaško-koprske 22. — Po materinščini je bilo 336 Slovencev in 4 Hrvatje, vsi rimsko-katoliške veroizpovedi.

O železnici in železničarjih v vojski.

V »Oesterr.-ungarische Kriegskorrespondenz« je priobčil tajni svetovalec dr. Zdenko pl. Forster, bivši železniški minister:

Vsa tehnika v vojski si je naposled postavila za svoj cilj premagati težkoče prostora. V dokaz temu je, na našoj toploti in pušk, akcijski radij podmorskih čolnov in aeroplanov, v dalje delujoči brezžični brzojavni bojni uspeh na kopnem in na morju v toliki meri odločujejo. Isti pomen ima premikanje čet in možnost naglega premeščanja rezerv. Ker so v sedanji svetovni vojski velikanske fronte, kakršnih doslej ni poznala zgodovina, je pripadla železnici v tej gigantski borbi, katero je neki veliki vojskovodja imenoval železniško vojsko, vloga, ki jo je preko svojega namena transportna naprava povzdignila v prvovrsten vojni pripomoček.

Da rešijo železnice velikanske naloge, so morale napeti sile, ki si jih niti predstvaljati ne moremo — dasi se je vršil ves železniški vojni promet pred našimi očmi — ker smo videli le posameznosti.

Koncem meseca julija odrejena splošna mobilizacija avstrijsko-ogrške armade je zadela železnice sredi visoke konjunktore poletnega mirovnega prometa, ki je bil samo leta 1914 vsled izredno ugodnega poletenskega vremena nenavadno močan. Tisoči in tisoči pokrepčila potrebnih meščanov iz vseh krajev avstrijske monarhije in mnogo, mnogo tujcev se je mudilo po letoviščih in topikalnih daleč od svojega letnega bivališča, kamor so se morali pred vsem možje vsled vojne dolžnosti nemudoma povrniti, da so na cesarjev glas zgrabili za orožje. Drugi so se morali iz kupcijskih razlogov vrniti domov, ostali pa niso mogli v teh tako resnih časih zdržati na kmetih, za njimi so odšle njih družine tako, da je v teku dveh ali treh tednov polagoma dan za dnem odhajajoče občinstvo namah odpotovalo domov.

Da se je premagal ta veliki promet, ki se je vršil še v okvirju normalnega civilnega prometa, so bile železnice po mobilizacijskih določbah splošno tri dni na razpolago, a istočasno so se že prevažale čete na meje, katere je sovražnik ogrožal, torej vojaški vlaki najnujnejše vrste poleg navadnih vlakov, kakršni so bili v mirnih časih. Kljub tej brezprimerni obremenitvi prometa se je železnicam vendarle posrečilo, da so pretežno večino letoviščarjev turistov ter dopustnikov še pravočasno prepeljale na določeni kraj. O polnoči tretjega mobilizacijskega dne, ko se je cel civilni promet ustavil in začel vojni promet, je stopil namesto rečenega mešanega prometa pravilni vojni promet, ki je bil že pred več leti kar se da natančno pripravljen. Vlaki sedanjega vojnega prometa vozijo sicer nekaj počasneje, kar se nam na prvi pogled čudno zdi, ali da se doseže večja varnost in točnost, morajo ravno počasneje voziti.

Ali po preteku šestih tednov se je v zaledju pojavila želja po obnovitvi skoraj

popolnoma ustavljenega civilnega prometa in sicer tako osebnega kakor tudi tovornega. Tej želji se je ustreglo na ta način, da so se na najvažnejših progah posamezni vlaki vojnega voznega reda dali na razpolago civilnemu prometu. S te mje bilo seveda zaenkrat najnujnejšim potrebam ustrezno, ali ker se je gospodarsko življenje na vseh koncih in krajih deloma oživilo, deloma na novo začelo, ni moglo biti z navednimi vlaki občinstvu trajno ustrezno in zadoščeno. Zato so se pozneje pritegnili v civilni promet hitreje vozeči osebni vlaki. Ker se je gospodarsko življenje bolj in bolj oživljalo in se je od dne do dne kazala potreba razširjenega prometa, je ostal ta že prenovljen vojni vozni red samo na najvažnejših progah, vodečih k posamičnim armadam, še v polni veljavi, dočim je na drugih železnicah stopil v veljavo predvojni vojni red. V teku časa se je vojni red v varstvo obratne ekonomije primeroma razširil in uredil v današnji vojni red, ki ostane v veljavi brzkone do konca vojske.

(Dalje.)

Najstrašnejše mrtvaško polje sedanje vojske.

Dunajski vojaški strokovnjaki so presojali 7. t. m. položaj na bojišču sledeče: Pričakovani sunki s še pomnoženo silo so zadeli v prostoru Zborov—Koniuchy na obrambo v večji meri. Naša severna bojna črta, na katero so se navalili v smeri proti Zwyczynu (severozahodno Zalošč) z najhujšimi naskoki, se železno drži. Rusko-francosko vodstvo je nastopilo med Brodom in Brzezany dozaj s približno 30 divizijami, polovica njih ni več nekaj časa sposobna za boj. Rusi so mislili, da bodo tu prebili in dosegli važen uspeh, a so se uštel. V bitki pri Zborovu je naše orožje popolnoma zmagalo.

Boriti so se pričeli zdaj tudi južno Dnjestra. Prvi sunek pri Stanislavovu se je izjalovil. Pričakujejo novih, močnejših napadov. Ruska ofenziva sega do moldavskih gora, kjer se bo šele pokazalo, če bodo mogli Rusi nastopiti s tisto silo, kakor v bitki pri Zborovu, ki spada pač med najkrvavejše bitke vojske. Pri velikanski važnosti odločbe, za katero kockajo zdaj na vzhodu, ni misliti, da bi se ruska ofenziva kmalu končala.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 7. Uradno:

Na več točkah bojne črte v Karpatih se je včeraj znatno zvišal sovražni ogenj. Pri Dorni Vatri, Kirlibabi in pri Ludovi, dalje na obeh straneh prelaza Jablonica so od časa do časa najbesnejše streljali. Naše topništvo je odgovarjalo z dobro učinkujočim krepkim uničevalnim ognjem. Pri Kirlibabi je izpraznil sovražnik svoja kritja jarek za jarkom. Odbili smo poizvedovalne oddelke sovražnika, ki je poizkušal na več mestih napredovati. Pri Stanislavovu so Rusi po najbesnejši pripravi s topovi večkrat močno, a brez uspeha napadli. Glavni sunek je tu odbil hrabro vzirajoči ogrski pešpolk št. 65 skupne armade. Pozno popoldne so se tudi pri Huti in Solotvini v poznih popoldanskih urah izjalovili ruski napadi. Pri Brzezanih je izvedel včeraj sovražnik le kratek sunek, katerega smo odbili. Kako uspešno so se tu branile v boju se nahajajoče nemške in otomanske čete, dalje hrabro sodelujoči honvedni pešpolki št. 308, 309 in 310 prejšnje dni, dokazujejo sovražne izgube, ker se ceni število sovražnih mrličev na predpolju na približno 13.000 mož. Neutemeljeno so Rusi precenjevali svoj omejeni slučajni uspeh dne 2. julija pri Zborovu, izkušali so izsiliti včeraj odločitev jugozahodno Zborova s sunkom množic. Rusi so se ojačili z enim gardnim zborom in drugimi novimi silami in z močnimi množicami konjenice; napadli so večkrat na širini 16 kilometrov bojne črte s približno 9 do 10 divizijami, ki so bile mestoma 5 valov globoke. Na hrabri obrambi nemških polkov so se zrušili brez uspeha in krvavo vsi navalili množic, ki so trajali od ranega jutra do opoldneva; sovražnik jih je bil uvedel z več ur trajajočim pripravljanim ognjem. Hrabremu somborskemu pešpolku št. 23 in izvrstno sodelujoči c. in kr. artiljeriji gre glavni delež na velikem uspehu včerajšnjega dne. Razstreljenih je več oklopnih avtomobilov, ki so poizkušali poseči v boj. V opoldanskih urah smo že tako zrušili sovražno napadalo moč, da se je moral sovražnik pričeti umikati v valih nazaj; zasledoval ga je ogenj strojnih pušk preganjalnega oddelka. Z ognjem smo razkropili sovražno konjenico, ki so jo privedli z namenom, da bi preganjala. Izgube sovražnika so izredno težke, naše so zmerne. Novi ruski napad, ki so ga izvedli okoli 8 ure zvečer tik jugozahodno Zborova, se je ravno tako kakor vsi prejšnji, izjalovil. Popoldne se je izjalovilo pri Batkoku—Zwyczynu več napadov na avstrijske čete. V najhrabrejši obrambi in v najbesnejšem ročnem metanju je györski in szombathelyski pešpolk št. 83 sovražnika po-

polnoma vrgel. — Avstrijsko in nemško topništvo je tudi tu izvrstno sodelovalo in zadalo skupno s pehoto sovražniku najtežje izgube.

Dunaj, 8. julija. Uradno:

V Karpatih le zmeren sovražni ogenj s topovi; tudi poizvedovalo se ni veliko. Pri Stanislavovu je ponovil sovražnik z veliko žilavostjo svoje napade včeraj in danes zjutraj. Potem ko se je ponesrečil njegov slabejši sunek, je okoli 1. popoldne izvedel s premočnimi silami odločilni sunek proti našim postojankam na obeh straneh ceste Stanislavov—Kalusz. Vsi njegovi napadi so se razbili na hrabrosti in na izvrstnem sodelovanju vseh vrst orožja naše miškolske divizije. Sovražnik, ki je vdrl na nekaterih mestih v najspredejnije järke, je bil vržen z močnim protisunkom. Drugi napad v večernih urah je zadržal že naš topniški ogenj; uspel tudi ni danes zjutraj izvedeni sunek sovražnika, katerega ni pripravil s topovskim ognjem. V dolini Bistrice Solotvinske pri Huti je sovražnik tudi z močnimi silami napadel. Preizkušeni šlezijski pešpolk »Cesar in kralj Franc Jožef I.« št. 1 je držal v vztrajnem boju vse svoje postojanke.

V glavnih napadalnih prostorih prejšnjih dni ni bilo nobenih večjih bojev izvzemši sovražnega sunka jugovzhodno Zborova.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.
Berlin, 7. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Bojna skupina generalnega polkov. pl. Böhm-Ermollija.

Bitka v vzhodni Galiciji se je včeraj končala s najkrvavejšim porazom Rusov. Po močnem uničevalnem ognju, ki je trajal več ur, so pričeli zgodaj zjutraj Rusi med krajema Koniuchy in Lawrykowce napadati. Ruske divizije so naskakovale našo bojno črto z vedno novimi silami, ki so bile v globoke vrste urejene. Sovražnik je do opoldne ponavljal svoje napade, a vsi so se zrušili z najtežjimi izgubami za sovražnika. Rusom tudi niso koristili oklopni avtomobili, s katerimi so nastopali; razstrelili smo jih. Proti množicam, ki so se valile nazaj, so nastopile naše preganjalne skupine iz zraka. Ogenj iz daljave je razkropil pripravljeno konjenico. Pozneje je napadel sovražnik z naskokom, ne ozirajoč se na nobene žrtve bolj severno do železnice Zloczow—Tarnopolj in med Batkoku—Zwyczynom. Tudi tam ni napredoval. Povsod smo ga vrgli. Pri Brzezanih in pri Stanislavovu kakor tudi na nekaterih mestih na predpolju Karpatov so se tudi izjalovili z velikimi izgubami za sovražnika močni napadi Rusov. Zaplenjena povelja v francoščini dokazujejo, kdo je pognal rusko armado, da je napadla, a ni dosegla drugega, kakor krvave žrtve. Renske, badenske, turinške, saške in avstrijske čete so deležne časti v današnji bitki.

Bojna črta generalnega polkovnika Jožefa.

V Karpatih so se na več mestih živahno borili. Na več točkah smo odbili sunke.

Pri Mackensenovi vojni skupini in na macedonski bojni črti se položaj ni izpremenil.

Berlin, 8. julija. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Bojna skupina generalnega polkovnika pl. Böhm-Ermollija.

Na bojišču med Stripo in Zloto Lipo po brezkoristnih žrtvah prejšnjih dni niso mogli ponoviti svojih napadov. Danes se je zrušil njihov napad pri Zborovu z velikimi izgubami zanje; izvedli so ga bili brez pripravljalnega obstreljevanja.

Pri Stanislavovu so se borili včeraj in danes zjutraj. Avstrijski polki so odbili tam v boju moza z možem več ruskih divizij, katerih naskakovalni valovi so izredčeni po našem uničevalnem ognju prodrli do postojank. Tudi pri Huti v zgornji dolini Bistrice Solotvinske smo odbili napad Rusov.

Ostale armade vzhodnega bojišča so se le malo borile.

Na macedonskem bojišču se položaj ni izpremenil.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Podrobnosti iz bitke pri Zborovu.

Dunaj, 7. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana:

Včerajšnji dan je bil na zahodnem bojišču dan prvovrstne velike bitke. Končal se je tako, da so se zrušili vsi ruski napadi. Rusi so razširili svoje napade čez velik del dosedanje bojne črte Brzezany—Zborov; nastopili so tudi v prostoru pri Stanislavovu. Na naše tamošnje postojanke so sipali že več dni vedno močnejši topniški ogenj, kateremu so sledili včeraj ponovni zelo močni napadi več ruskih divizij. Ogrski pešpolk skupne armade št. 65, ki je moral vzdržati glavni sunek, je odbil vse navale ruske premoči. Pri Brzezanih so se

Rusi osokolili na krajno omejeni sunek, ki se je pa kmalu zrušil. Tam so se skupno z nemškimi in otomanskimi četami zelo odlikovali hovedski pešpolki št. 308, 309, 310.

Rusi so osredotočili svojo glavno silo v prostoru pri Zborovu. Očividno so precejevali svoj prvotni uspeh. Mislili so, da bodo z zadnjim, odločnim sunkom prebili naše črte, o katerih so sodili, da so omajane. V odmoru, ki je nastal od bojov 2. julija, je zbralo rusko vojno vodstvo, kateri sporazum ostro nadzoruje, za ta odločilen boj največje množice. V bitko so vrgli nove čete, med njimi gardni zbor. Za naskakovalnimi divizijami je stala pripravljena konjenica, da konča delo pehote. Od ranega jutra so se valili ruski naskakovalni valovi, mestoma 15 povrsti, proti našim postojankam ob cesti Zborow-Zloczow, a vsi so se razbili na junaštvo nemških čet in ogrskega polka skupne armade št. 23.

Na črti, ki ni bila nad 10 kilometrov široka, je napadlo dopoldne 9 do 10 ruskih divizij. Večina je obležala v ognju naših topov, strojnih pušk in pušk pehote. Niti carska Rusija ni gonila takih množic brez koristi v boj, kakor večeraj revolucijska Rusija. Naše izgube so v primeri s sovražnikovimi nizke.

Tudi severno Zloczowa so se večeraj borili. Sinoči so naskočili Rusi črto Batkow-Zwyczyn. Posameznim oddelkom se je posrečilo, da so prodrli do naših jarkov, a z bajonetom in z ročnimi granatami sta jih vrgla györski pešpolk »cesar in kralj Karel št. 19« in sobotoški pešpolk št. 83, in sta se izredno hrabro bila. Vsi poizkušali Rusov, da prebijejo, so se tudi tu končali s težkim, zelo občutljivim porazom za nje.

Berlin, 7. julija. Wolff poroča:

Tudi drugi veliki ruski ofenzivni sunek v vzhodni Galiciji se je popolnoma izjalovil. Ruski poraz 6. julija se mora prišteti najtežjim ruskim porazom v celi vojski. Brusilov je kot poveljnik demokratične Rusije še postril svoj lanski način o žrtvah množic. Med krajema Konjuhi in Larikovec je gonil naskakovalna krdela deloma v petnajstih valovih tako brezobzirno na napad, da podobnega svetovna povestnica ne pozna. Naš osredotočeni ogenj topov, strojnih pušk in pehote in min je kar kosil sovražne naskakovalne kolone, ki so se seveda prav dobro videle.

Mrtvaško polje v vzhodni Galiciji je najstrašnejše cele vojske.

Brusilov je prekosil samega sebe. Napadli so večkrat nesmotreno: vodstvo in podvodstvo ne odgovarja in je brez vesti. Opoldne je bila naskakovalna volja Rusov vsled strašnega prelijanja krvi zrušena. Ruska naskakovalna krdela so se prestrašena valila nazaj v strašnem ognju naših strojnih pušk, ki jih je kosil.

Rusko uradno poročilo.

4. julija. Zahodno bojišče. V smeri proti Kovlju so na obeh straneh streljali s topovi. V smeri proti Zloczowu so zaplenili naši poizvedovalni oddelki pri vasi Gudov 11 nemških strojnih pušk. Ogenj naših topov je pregнал nemški oklopni avtomobil, ki je poizkušal prebiti proti Viškem. Vzhodno in jugovzhodno Brzezanov boj s topovi z menjajočo se besnostjo. Naša ofenzivna skupina danes ni napadala. Z ognjem pušk in strojnih pušk smo odbili sovražne protinapade pri vasi Mieczyszw. V bojih 1. julija so ujele naše čete po začasni ceditvi 300 častnikov in 18.000 mož, zaplenile so pa 29 topov in 38 strojnih pušk.

Kavkaska bojišče. Naše čete so z bojem zasedle mesto Pendšvin.

Lvov smoter ruske ofenzive.

Frankobrod ob Meni, 6. julija. Iz Pariza se javlja, da meri ruska ofenziva na Lvov.

Rusi pripravljajo velikanske množine streliva.

»Az Est« javlja iz Stockholma: Iz Petrograda: Ruska ofenziva se je posrečila vsled desetdnevne priprave s topovi. Ruski listi poročajo, da niso še nikdar porabili toliko streliva, kolikor so ga zdaj. Zadnje dni so poslali na bojišče 53 vagonov streliva in 250 vagonov strojnih pušk.

Ruska ofenziva bo trajala več tednov.

Budimpešta, 7. julija. »Az Est« poroča iz Lugana: »Corriere della Sera« javlja: V ofenzivi so bile izgube Rusov zelo krvave. Bili se bodo še več tednov. Angleško časopisje svari občinstvo pred prevelikim optimizmom.

Hindenburg in Ludendorff pri cesarju Viljemu.

Wolff: Maršal pl. Hindenburg in general pehote Ludendorff sta se pripeljala v Berlin, da poročata cesarju o vojaškem položaju.

Kako sodi francoski vojaški strokovnjak o ruski ofenzivi.

»Hamburger Fremdenblatt« javlja iz Genfa: Vojaški kritik lista »Journal des Debats« sodi: Rusko ofenzivo so povzročili sporazumu prijazni politični, ne edino vojaški razlogi. Preveč se je tudi zapozni-

la in niso napadli na celi bojni črti. Od nje naj se ne pričakuje odločitev še letos. O ofenzivi bodočega leta pa ne bo več ruska vlada odločevala, ker se bo zbrala ruska konstituenta že meseca novembra, ki bo odločevala o vojski ali miru.

Kozaki proti Kerenskiju.

Budimpešta, 7. julija. »Az Est« javlja iz Stockholma: Na zadnjem kongresu kozakov so zahtevali, naj odstopi vojni minister Kerenski in da naj postane vojni minister Karavlov. Na zahtevo so se v toliko ozirali, da so imenovali Karavlova za pomočnika vojnemu ministru.

Proti Ljeningovim pristašem v Petrogradu. Kerenski na gališkem bojišču.

Iz Petrograda se javlja, da so zaprli 1. julija veliko Ljeningovih pristašev, tudi Ljeninga nadzoruje policija. Dalje se javlja iz Petrograda: Z bojišč so, predno se je pričela ofenziva, odstranili in poslali v zaledje vse nezanesljive elemente. Mirovni pokret je hipno, saj na zunaj, takorekoč izločen. Javnost živi pod utisom ugodnih poročil z bojišč; rusko časopisje skoraj brez izjeme navdušuje za vojsko. »Pravde« ne smejo več pošiljati na bojišče. Vojni minister Kerenski je odpotoval na gališko bojišče.

Ukrajinski generalni komisariat.

Stockholm, 7. julija. (K. u.) »Rečj« poroča: Ukrajinski osrednji svet je ustanovil generalni komisariat, ki mu predseduje Viničenko; dalje so imenovali državne in finančne tajnike, kakor tudi tajnike za zunanje, vojne in za pravosodne zadeve.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 7. Veliki glavni stan:

Bojna skupina Ruperta Bavarskega.

Ker se je lahko dobro opazovalo, je bil boj s topovi precej močan v nekaterih odsekih flandrijske in artoiske bojne črte.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Splošno živahen ogenj je bil posebno močan pri Cerny, ob prekopu Aisne-Marne in v zahodni Champagni. Po liki udarci učinkujočem ognju topov so napadli Francozi z močnimi silami od Conilleta do »Visoke gore«. Jugovzhodno Nauroya se je odbil napad z ognjem in v boju gardnih čet moža z možem. Na »Visoki gori« smo odbili sovražnika, ki je bil vdrl v dele prednjega jarka, s krepkim protisunkom nekoga hanoveranskega polka. Francozi so tam še enkrat napadli in izpadli. Iznova so bili vrženi s protinapadi in z ljutimi boji moža proti možu. S poizvedovalnimi sunki ob Brimontu in pri Cernayen Dormois smo veliko sovražnikov ujeli.

Bojna skupina vojvode Alberta Wirtemberžana.

Streljalo se je večkrat, večjih bojov ni bilo.

Podnevi in ponoči so letalci zelo živahno letali. Sestreljenih je 8 sovražnih letal in en pritrjeni zrakoplov.

Berlin, 8. julija. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Ruperta Bavarskega.

Na obali, v ypernskem in v odseku Wyttschaete kakor tudi pri Lensu in med Somme in Oise so streljali z menjajočo se silo. Vzhodno Yperna so se izjalovili angleški poizvedovalni sunki; a našim poizvedovalcem se je posrečilo, da so ujeli sovražnike severozahodno St. Quentin.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Podnevi so močno streljali s topovi, zvečer so pa Francozi napadli z znatnimi silami vzhodno Cerny. Njih naval se je z velikimi izgubami zanje zrušil v našem ognju in v boju z ročnimi granatami. Ravno tako ni uspelo ponoči več sunkov na naše jarke južno sela La Bovelie in jugozahodno Aillesa. Našim naskakovalnim četam se je posrečilo, da so presenetljivo napadle sovražno prednjo stražo pri selu Mennejean južno ceste Laon—Soissons.

V zahodni Champagni smo odbili večeraj zjutraj pri gori Cornillet drugi napad Francozov.

Na levem bregu Moze se je povišal zvečer topovski ogenj do največje besnosti. Ponoči so izvedli Francozi močan napad na višini 304 in na zahodnem slemenu »Mrtvega moža«. Sovražnika smo odbili. Za nekatero koso jarkov se še bore.

Armada maršala Alberta Wirtemberškega.

Od časa do časa so streljali na lorenški ravnini; uspeli smo v praski na predpolju ob prekopu Rena—Rhône; sicer nobenih posebnih dogodkov.

Ponoči od 6. na 7. t. m. so metali bombe blizu bojne črte; iz zraka so napadli tudi

nemško ozemlje. Sovražni metalci so vrgli v westfalskem industrijskem ozemlju, v Trier in v okolico, dalje v Mannheim, Ludwigshafen in v Rodallun skupno nad 100 zažigalnih bomb. Vojaške škode ni. Eno sovražno letalo smo zaplenili.

Zjutraj 7. julija je napadla nato skupina naših letalcev London. Okolu 11. ure dopoldne so vrgli veliko bomb na ladjedelnice, na pristanišča in skladišča ob Temzi. Dognali smo razstrelbe in požare.

Nad Londonom smo sestrelili eno angleško letalo, ki se je dvignilo na obrambo. Tudi na Margate na vzhodni obali Angleške smo metali bombe. Vsa naša letala so se vrnila izvzemši enega, ki je bilo prisiljeno, da se je moralo izkrcati na morju in ki ga naše pomorske bojne sile niso mogle več rešiti.

V zračnih bojih in z obrambnim ognjem na bojni črti so sovražniki izgubili večeraj 9 letal. Eno med njimi je sestrelil poročnik Wolf, ki je priboril svojo 30. zmagovo v zraku.

Francosko poročilo.

3. julija, ob 11. uri ponoči. Precejšnja artiljerijska delavnost pri Saint Quentin, na levem bregu Moze in pri višini 304, kakor tudi v Champagni v odsekih gora Cornillet in Teton in vzhodno Coucy-le-Chateau. Pri spopadih med patruljami smo ujeli več mož in enega častnika. Na ostali fronti je bil dan miren.

Belgijsko poročilo. Živahen artiljerijski boj v okolici Woesten, Lizerne in Steenstraete. Sovražnikov poizkus, da bi prekorčil kanal v smeri na Hetsas, se je izjalovil v našem ognju. Na ostali fronti srednje močna delavnost artiljerije.

4. julija, popoldne. Večeraj zvečer so poizkusili Nemci s celo noč trajajočim krepkim podjetjem proti celokupnim našim postojankam v okolici severno Jouya do vzhodno Kalifornijske visoke planote. Na tej obsežni fronti so z močnimi silami ponovno napadli. Njihove posebno izvežbane naskočne čete so nastopale zlasti vzhodno froidmontske pristave, zapadno in južno Cernyja in severno Aillesa kakor tudi na Casematski in Kalifornijski visoki planoti. Poraz sovražnikov je bil popoln in njegove izgube težke. V okolici Cernyja, posebno na Kalifornijski visoki planoti je naš ogenj njihove napadalne valove skoraj uničil. Na nekaterih točkah, kjer se je bilo Nemcem o prvem sunku posrečilo, zastaviti nogo, so vrgli naši protinapadi sovražnika zmagovito nazaj ter ni mogel obdržati niti metra naših postojank. Presenetljivi napadi na naše male stražne postojanke v okolici Sapiigneula in Vaugouisa so se izjalovili. Precej živahna delavnost obojestranske artiljerije v okolici višine 304.

4. julija, zvečer. Sovražnik se je omejeval tekem dneva na to, da je ljuto obstreljeval naše črte, posebno v okolici La Royere, pri Hurtebise in Vaulerski visoki planoti. Potrjuje se, da so stali nemški napadi v minuli noči, ko so se vršili na približno 17 km dolgi fronti, sovražnika izredno težkih izgub, ne da bi bil pridobil na ozemlju ali uplenil ujetnikov. Mi smo svoje postojanke povsodi popolnoma držali. Nemci svojih poizkusov niso ponovili. Nasprotno smo napravili mi vzhodno Cernyja delni napad, o čemer smo osvojili močno utrjen klinati umol. Na levem bregu Moze je naš ogenj odbil tri zaporedne, z ognjemetalci podpirane napade proti našim jarkom jugozapadno višine 304. Artiljerijski boj se v tej okolici zelo živahno nadaljuje.

Belgijsko poročilo. Sovražna artiljerija je nekoliko delovala v odseku Steenstraete-Hetsas. V okolici Pypegaele so se odigravali večeraj živahni boji.

6. julija ob 3. uri popoldne. Artiljerijski boj je bil od časa do časa med Miette in Aisno precej živahen. Trije proti našim malim stražam na tem prostoru naperjeni napadi so se izjalovili v našem ognju. V Champagni delovanje obojestranskih artiljerij, posebno na gorah Helm in Teton. Sovražne napade zahodno od gore Cornillet in jugovzhodno od Tahure smo izlahka odbili. Na levem bregu Moze so naše baterije naperile uničevalen ogenj na nemške naprave severno in zahodno od višine 304. Patruljski spopadi pri Louvemontu na levem bregu. Ugrabili smo ujetnike. Z ostale fronte nobenih poročil.

Ob 11. uri zvečer. Cez dan se je povišalo delovanje artiljerije v odsekih Vauxaillon, Laffaux, La Royere in Brave-en-Laonnois. V Champagni smo na gori Cornillet izvedli posamezna podjetja, ki so nam omogočila, da smo zboljšali svoje postojanke in ugrabili 20 ujetnikov. Sovražnik, ki je štirikrat poskušal zopet pridobiti izgubljeno ozemlje, je imel resne izgube, ne da bi dosegel kak uspeh. Na levem bregu Moze je artiljerijski boj zelo živahen na višini 304 in ob Mrtvem možu.

Angleško poročilo.

4. julija, zvečer. Danes zjutraj je napadel sovražnik eno naših postojank južno Yperna in Messinesa. Štiri sovražna letala so večeraj treščila na tla; pet nadaljnjih je bilo izločenih iz boja. Eno naših letal pogrešamo.

5. julija popoldne. Jugozapadno od Hollebeke smo našo črto na fronti 500 jadov

potisnili nekoliko naprej. Zadnjo noč smo izvedli uspešne sunke v bližini Wieltje in Nieuporta, pri čemer smo ugrabili več ujetnikov.

5. julija zvečer. Izvzemši obojestranskega artiljerijskega delovanja se z različnih front ničesar ne poroča.

6. julija popoldne. Odbili smo sovražni sunek pri Bullecourtu.

Večerno poročilo: Artiljerija je delovala na obeh straneh Scarpe in v odsekih Messines in Nieuport. Sicer ni nobenih poročil.

Zračni napad na Kolin.

Berlin, 8. julija. Uradno: Ponoči na 7. jul. so poleteli sovražni letalci nad trdnjavo Kolin; v ranih jutranjih urah pa porensko-westfalsko industrijsko ozemlje. Škoda znaša 2000 mark. Ranjen ni bil nihče, tvornic niso zadeli. Tudi na Ludwigshafen in v okolico in na Trier in okolico so vrgli veliko bomb. Vojaške škode ni. Ubit je bil en otrok. Eno francosko letalo je pri Saarburgu na Porenskem prisilil naš obrambni ogenj, da se je moralo izkrcati. Oba letalca smo ujeli.

Lens gori.

Haag, 7. julija. Lens gori.

Nezadovoljni francoski poslanci.

Bern, 8. julija. (K. u.) »Petit Parisien« poroča: V zadnji tajni seji zbornice so grajali, ker ni dovolj ambulanc na bojišču, da manjka zdravnikov in ranocelnikov, da so predpisi o prevažanju ranjencev pomanjkljivi in da skrbje premalo za ranjence med vožnjo iz etapskih črt.

Francozi ne verujejo poročevalcem z bojišč in nastopajo proti Italijanom.

»Giornale d'Italia« poroča italijanski poslanec Pommé iz Pariza. Navdušenje radi uspehov aprilove ofenzive ni trajalo dolgo. Zdaj so zelo obupani. Povsod govore o fantastičnem številu mrtvih in ranjencev. Pobito je vse tako, kakor da je bila Francija najhujše poražena. To je zelo razumljivo Francoskemu narodu niso nikdar povedali resnice. Prevečkrat so bili ljudje razočarani, zdaj ničesar več ne verujejo. Vlada se je zdaj osokolila in nastopa proti širiteljem slabih poročil, ostro nadzorujejo vse inozemce, tudi zaveznike. Prebivalci nadzorstvo zelo podpirajo. Parižani sovražijo vse tujce; obžalovati se mora, ker postopajo z Italijani tako, kakor da bi bili sovražniki.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 7. Uradno:

Le pri Como so nastopale patrulje, sicer se ni nič poročalo.

Načelnik generalnega štaba.

Italijansko uradno poročilo.

6. julija. Ponoči na 5. t. m. so drzni oddelki s presenetljivim napadom napredovali s prvo črto v odseku severnozahodno Sela (na Krasu); sovražniku so v nekaterih prednjih postojankah vzeli ujetnike. V teh postojankah so se držali proti takojšnjim besnim sovražnim protisunkom. V bodoči noči je sovražnik z ljuto topniško pripravo zopet poizkušal vzeti izgubljeno ozemlje, a ga je pokosil naš zapiralni in ogenj strojnih pušk, da se je moral v neredu umakniti; sovražne izgube so bile občutne, tudi ujetnike nam je pripustil. Večeraj so obstreljevale naše baterije z vidnim uspehom sovražne transporte, ki smo jih opazovali v Adiški dolini in v dolini Travenanzes, v zgornjem delu Zapoške doline, ob cesti v Cepovan in proti Ajšovici vzhodno Gorice.

7. julija. V odseku Pasubio (na slemenuh malega Lagacuoia) in pri Vodilu (Tolmin) smo odbili sovražne poizvedovalne oddelke, ki so se približevali našim črtam. Na Krasu so uspešno delovali naši poizvedovalni oddelki, dasi jih je zaviral ogenj in zbiranje sovražnih čet. Naše topništvo je razkropilo pri Monte Sellugio na pohodu se nahajajoča krdela in vlake v dolini Calmara; zadelo je skupine delavcev in zgornjih belih dolin Bele in Zapoji; besen osredotočen ogenj pri Vodichah je prisilil, da je moral utihniti in je po večkrat z dobrim učinkom obstreljevalo sovražne črte vzdolno Fajti hriba in zahodno Sela.

V Albaniji so poizkušala sovražna letala prileteti nad Valono, a jih je odklonil naš obrambni ogenj, tako da niso povzročila nobene škode.

Položaj na italijanskem bojišču.

Vojaški kritik »Tempa« beleži, da Italijani na Monte Orzigaro očividno nesrečno operirajo. Sploh se zdi, da se položaj na italijanskem bojišču presukava. Prodiranje Italijanov pri Soči se je vsled dogodkov na Tridentinskem ustavilo. Italijanska ofenziva se bo tudi letos mogoče tako nenadoma končala, kakor lani.

Cadorna — »zmagovalec«.

Poročevalec lista »Sydsvenska Dagblad« poroča z italijanskega bojišča: Deseto soško bitko slave po celi Italiji kot veliko zmagovo in na generala Cadorna se je razlila cela povodenj brzojavnih čestitk. Opazoval sem dogodke iz neposredne bli-

žine tekem cele dobe, pa morem samo to reči, da je bila deseta soška bitka za Italijane poraz, čeprav časten, za avstrijsko orožje pa znatna zmaga. Ozemlja Cadorna ni pridobil, kjer ga je pa, ga je pa potem domalega zopet izgubil. Kje naj bo torej potem zmaga? Da, dobil je »zmago« — pustil je za seboj na bojišču več desetisočev mrtvih, in sicer svojih lastnih vojakov; kajti Avstriji so imeli razmeroma malo mrtvih in ranjenih. Obširno bojišče s tisoči izkrvavljenimi italijanskimi pešci priča, kake vrste so Cadornove zmage. Stevila žrtev seveda nisem mogel izračunati, to pa morem z mirno vestjo trditi — na tukajšnjem bojišču sem že 27 mesecev — da nisem doslej še nikdar videl toliko mrtvih Italijanov nego po deseti soški bitki.

Obstoj Italije ogrožen.

Curih, 7. Po tajni seji italijanskega senata se je izrekla vladi zaupnica. Senator Tittoni je izjavil, da je v tajni seji zavzel drugačno stališče, kakor ministristvo. Z odgovori ministristva na njegova vprašanja ni bil zadovoljen, a domoljubna dolžnost mu zapoveduje, da jači tudi njegov glas ministristvo narodne sloge, posebno ker se mora prestati težaven in nevaren položaj, ko je v nevarnosti obstoj dežele.

Vojnosodna decimiranja italijanskih čet.

Lugano, 7. Naknadno poročajo o nekaterih podrobnostih iz zadnje tajne seje italijanske zbornice. Govor socialista Modighanija je zelo vplival. »Avanti« upa, da ga bo smel kmalu objaviti. »Idea Nazionale« ostro napada poslanca generala Marazzija, ki je grajal Cadorno; umljivo je zdaj, zakaj je pričel »Corriere della Sera« zopet tako hvaliti Cadorno. Najznačilnejše pa slika razmere zahteva socialista Maffija v seji na ponedeljek. Zahteval je namreč, naj se ozirajo na tiste mejne srote, katerih očete-vojake so postrelili italijanski vojniki na sklep vojnih sodišč, da se morajo decimirati prizadete čete. (Vsak deseti mož je bil ustreljen.) Kdaj se je to zgodilo, se ne ve.

Framasoni razžalili Italijane.

Lugano, (K. u.) Skoraj vsi italijanski listi se pečajo s sklepom pariškega kongresa več velikih lož, prerokajo se med seboj in napadajo Francijo, ki so ga sklenili 1. julija, naj se predlog uničbe pruskega militarizma, združitve Poljske in neodvisnosti Češke in popolne pridružitve Alzacije-Lorene k Franciji; osvoboditve in združitve naj se narodi v Avstriji in na Ogrskem temeljem ljudskega glasovanja narodov. Italijanski listi ogorčeno ugovarjajo, da bi zavisele takozvane pravice Italije na južno Tirolsko, Trst, Istro in na Dalmacijo od take okolnosti, četudi le od ljudskega štetja, s katerim je že svoj čas Garibaldi napravil v Nizzi slabo izkušnjo in da bi bile pravice Italije manjše, kakor one Francije do Alzacije-Lorene. Vlada bo najbrže po kakem italijanskem francoskem listu dementirala francosko vest o sklepu, ali pa ga bo primerno tolmačila.

Poročila o miru.

Stockholmske konference.

Dunaj, 7. julija. Poslanec Daszynski je danes zvečer odpotoval v Stockholm, da se udeležijo pogajanj z nizozemsko-skandinavskim odborom.

Stockholm, 7. julija. (K. u.) Dr. Viktor Adler in zastopniki minoritete so sinoči odpotovali. K slovesu na kolodvoru so prišli tudi ruski zastopniki. Poslovlili so se zelo pristržno z željo, da se zopet vidijo na splošni konferenci.

»Socialdemokraten« piše, da so se pogajanja nizozemsko-skandinavskega odbora z odposlanstvom delavskega in vojaškega sveta glede sklicanja splošne socialistične konference že pričela.

Za ruski mir v Ameriki.

»New York Times« poroča, da se je združila skupina radikalnih in pacifističnih moških in ženskih, da delajo skupno propagando za mir po ruskem načelu: brez osvojitve in brez odškodnine. Organizacija si je nadelala naslov Ameriški ljudski svet — ter ima svoj sedež v Newyorku. Gre ji za to, da bi Nemčija ne morala plačati odškodnine Franciji in Belgiji in ne odstopiti Alzacije-Lorene. Oblasti »svet« ostro nadzorujejo, vendar mu ne delajo neprilike, dokler se drži postav.

Kaj je govoril ameriški veleposlanik v Rimu.

»Frankfurter Zeitung« javlja iz Lugana: Ameriški veleposlanik v Rimu je govoril. Čestital je Italijanom k spominu na Cavourja in da so se otesli avstrijskega jarma. Nemčija bo premagana. Ne le Evropa, marveč tudi severna in južna Amerika in ves demokratični svet se bori proti nemški avtokraciji. Sedanja vojska je prava vojska za svobodo. Amerika jamči za zmago.

Bivši grški kralj ne veruje na četrto vojsko pozimi.

Berlin. »Nationalzeitung« javlja iz Genfa: Bivši grški kralj je v nemškem delu

Švice zaslišal več Grkov, ki so mu izjavljali, da mu ostanejo zvesti. Kralj je nekega bivšemu poslancu rekel, da se bo po njegovi sodbi končala svetovna vojska v štirih ali petih mesecih. »Nisem prerok,« je rekel, »lahko se varam, a sodim, da evropskih narodov nova vojska pozimi ne bo obiskala.«

Pasič in Venizelos.

Bern, 8. julija. (K. u.) Srbski ministristvi predsednik Pasič je pozdravil Venizelosa povodom prevzetja vlade kot zaščitnika svetosti mednarodnih pogodb. Venizelos je odgovoril: Grški narod stavi v prvo vrsto izvršitev zveze s Srbijo. Civiliziranemu svetu hoče dokazati, da se ne pusti uvrstiti med narode, ki smatrajo pogodbo kot kos papirja. Zastavil bo vse sile za boj za osvoboditev narodnega ozemlja in za varstvo koristi Grške, Srbije in zaveznikov proti skupnim sovražnikom.

Prepir za Epir.

Ženeva, 8. julija. »Matin« poroča iz Aten: Venizelos se sedaj pogaja z Italijo. Le izpraznitev od Italijanov zasedenega dela Epira bi mogla razjasniti odnose med obema deželama.

Kanclerska kriza v Nemčiji.

Dne 7. julija se je govorilo v Berlinu, da je nastala kriza v uradu državnega kanclerja. Kriza se bo odločila v nemškem državnem zboru bodoči teden, ko bodo razpravljali o poročilu glavnega odseka. Popoldne 7. t. m. so se stranke pogajale z državno vlado, naj se imenuje ustavna vlada. Če bi je ne mogel sestaviti Bethmann-Hollweg, so se imenovali knez Bülow, grof Roedern, grof Bernstorff. Dela se na skupen nastop centroma, narodnih liberalcev, naprednih strank in socialnih demokratov. Navedene stranke zahtevajo, naj se že reši vprašanje, kakšen mir naj se sklene: ali aneksijski mir ali da se sklene mir temeljem sporazuma. Vse sodi, da brez koalicijske vlade ne bodo dosegli ničesar, če bo Bethmann-Hollweg ostal, a mornariškemu uradu državni tajnik pl. Capelle pač ne bo mogel več načeljevati.

Razprava v glavnem odseku.

V glavnem odseku je izprožil kamen poslanec centra Erzberger. Govoril je ostro o notranjem položaju, o podmorskem vprašanju in o možnostih miru. »Berliner Tageblatt« pravi, da je bil njegov govor dejanje. Vsakdo mu mora pritrjevati, komur niso sodbe zmedli vsenemški kričaji in njih časopisje, ki se niso nič ozirali na vojno napoved Amerike. Enostranska mirovna ponudba Rusiji brez istočasne izjave, da se tudi od zahoda ničesar ne zahteva, je bila težka napaka, ker so Rusijo ž njo le še bolj priklenili k sporazumu. Vprašanje, če kancler ostane, bo v nekaterih dneh rešeno. Vsenemški listi seveda besne nad Erzbergerjem. »Tägliche Rundschau« pravi, da je nastopil Erzberger za mir brez aneksij in brez odškodnin in da je izjavil o podmorski vojski, da ni izpolnila nad, ki so jih stavili na njo. Socialni demokratje so odločno zahtevali, naj kancler izjavi, če je voljan stopiti v mirovna pogajanja temeljem status quo. Po ostrem Erzbergerjevem govoru je »razrejal« konservativec grof Westarp namizni prt med njegovo stranko in centrom. Ob 1. uri je govoril kancler kratko: 20 minut. Poslanci so tudi želeli, naj bi Hindenburg in Ludendorff poročala odseku o vojaškem položaju. »Vorwärts« pravi, da se mora vlada že tokrat odločiti, če bo vladala konservativno ali demokratično. Med poslanci so se širile razne govornice. Trdilo se je, da se bo izpremenila podmorska politika in da je vlada sklenila ofenzivo proti Petrogradu.

Cesar Viljem in kancler.

Berlin, 8. julija. (K. u.) Wolff: Cesar se je peljal naravnost s kolodvora h kanclerju, ki mu je poročal o položaju.

Berlin, 8. julija. (K. u.) Cesar Viljem je sprejel opoldne kanclerja, ki mu je poldruugo uro poročal.

Socialisti kanclerju niso stavili ultimata.

Berlin, 8. julija. (K. u.) Wolff poroča: Časopisi pišejo, da so stavili voditelji socialno-demokratične stranke kanclerju večera ultimatum, kar ni res. Socialni demokrati so marveč, kakor vse druge stranke, razpravljali s kanclerjem o splošnem položaju in povedali, kaj da žele glede na mirovno vprašanje in z ozirom na prusko volilno preosnovo. O drugih rečeh niso razpravljali. O ultimatu ni niti govora.

Kako hujska sporazum za vojsko na Španskem.

Bazelj, 6. julija. »Nationalzeitung« objavlja dopis vladi zvestega Španca o položaju na Španskem z dne 25. m. m., ki izvaja: Katalonijski in revolucijski agitatorji bi radi izkoristili notranjo krizo. Pridružili so se jim tudi francoski emisarii ki preplavljajo

Špansko, ki dele denar vsem nemirnim slojem. Francozi spletarijo tako, kakor so svojčas v Rumuniji in na Grškem. Voditelji španskih republikanov in socialistov pripovedujejo Francozom, da bi se pridružila Španska sporazumu, če bi strmoglavili monarhijo. Francija zato sipa med nje denar. Škandal v Barceloni je zadnje dni presegel že višek. Revolucijski agenti so pazili na vojake v vseh vojašnicah in so delili denar med nje. Republikanski poslanci so vdrli v vojašnice in govorili vojakom. Določili so dan, kdaj naj izbruhne vstaja istočasno v Barceloni, v Madridu in v Sevilli. Pokret je vodil francoski urad v Barceloni. Pripekljali so se že posebni poročevalci pariških in londonskih listov, a vlada je z močno roko zatrla pokret z odpravo ustavnih jamstev v celi Španski in je vse ukrenila, da zavaruje javni red. Francozi, katere so prijeli, zdaj trosijo govornice, da so bili ti ukrepi naperjeni proti agentom Nemcem prijazne propagande. V Franciji so upali od španske republike, če se proglasi, da jim bo poslala 200.000 mož na pomoč in da dobi francoska mornarica opirališče v Mahonu, angleška pa v Las Palmasu. Po končani vojski bi odstopila Anglija Španski Gibraltar, a Angleži bi dobili zanj Cento; Francozi bi pa Španski na dobro izpraznili nemški Kamerun. Med tem so pa Angleži za hrbotom Španske zasedli Ksar el Seguer; najsevernejšo maroško točko, ki spada v špansko okrožje. Na ugovore španske vlade pravi angleška vlada, da le preiskujejo, če se ne nahajajo tam opirališča nemških podmorskih čolnov.

Zakaj so na Španskem odpravili ustavno jamstvo.

Madrid, 5. (K. u.) Po ministrskem svetu, na katerem so sklenili, naj se v celi Španski odpravijo ustavna jamstva, je objavilo ministristvo oficijozno noto, ki izvaja: V raznih španskih provincah so vstajski krogi agitrali, brezobzirno so nekateri listi napadli temelje države in reda in opisovali Špansko kot deželo, ki jo pretresa revolucijske stranke in da se pričakujejo v kratkem najsilovitejši napadi in nasiljstva. Ministrski svet je zato sklenil predlagati, naj se odpravijo ustavna jamstva ker vladi ne zadostujejo sredstva, s katerimi razpolaga v rednih razmerah, da vzdržuje red. Časopisju je prepovedano poročati o stavkah, shodih, premikanjih čet, vojaških imenovanjih in o prometu ladij. Prepovedano je tudi vojaško tolmačiti svetovno vojsko.

Španska zbornica zapustila Madrid.

Budimpešta. »Az Est« javlja iz Genfa: Iz Barcelone se poroča: Španska zbornica je zapustila glavno mesto in nadaljuje zasedanje v Kataloniji. Novi parlament disidentov so otvorili v Barceloni.

Madrid. (Agence Havas.) 99 liberalnih poslancev in senatorjev je podpisalo izjavo, s katero odobravajo politiko Romanonesa in njegovo zadnjo noto o mednarodni politiki.

Zopet 73.000 ton potopljenih.

Berlin, 8. julija. Uradno:

I. Na Atlantskem oceanu je neki naš podmorski čoln zopet uničil 23.000 ton. — II. Na Sredozemskem morju so naši podmorski čolni zopet potopili 11 parnikov in 39 jadrnic, skupno 50.000 ton.

Načelnik armiralnega štaba mornarice.

Kitajski cesar se že odpovedal.

Peking, 7. julija. (K. u.) Reuter: Cesar je odstopil.

Državljska vojska na Kitajskem.

Genf, 7. »Matin« poroča iz Pekina: Japonska vpliva v toliko na dogodke na Kitajskem, ker čisti predsednik republike, ki iz japonskega poslanstva v Pekingu izdaja svoja povelja in dela na ustanovitve začasne vlade v Nankingu.

Shangai, 7. julija. (K. u.) Reuter: Položaj je strašno zmeden. Ustanovile so se sledeče štiri stranke: 1. restavracijska stranka, 2. stranka uradniških republikanov, ki ji načeljuje Tuan Taji Juai, 3. stranka Pengkuohanga, o katerem pravijo, da spletkari, pa želi postati predsednik začasne vlade v Nankingu, 4. Republikanci iz Šangaja, ki so poslali križarko iz zaliva Chiv Chingmantao, da prepeljejo La Jan Junga v Šangaj.

Oblegovalno stanje nad Pekinom.

Frankobrod, 7. julija. Iz Pariza: V Pekinu so razglasili oblegovalno stvanje.

Bivši kitajski predsednik zaprt.

»Morning Post« poroča iz Pekina, da so dosedanega kitajskega predsednika zaprli.

Razna poročila.

Hrvatski sabor

se sestane 12. julija.

Nova ministristva na Ogrskem.

Budimpešta, 8. julija. (K. u.) Združeni finančni, pravosodni in upravni odsek je

danes razpravljalo o zakonskem načrtu glede na začasno vlado novih ministrstev. Ministrski predsednik grof Esterhazy je poročal, da predloga ni prvotna, ker je nameravala vlada ustanoviti trajno ministristvo. Ker je pa vlada v manjšini, se predlaga, naj se ministristva začasno ustanove. Končno so sprejeli prvotno besedilo predloge.

Nemiri v Vitkovicah.

»Arbeiter Zeitung« poroča o nemirih v Vitkovicah naslednje podrobnosti:

V ponedeljek zvečer so se zbrale ženske pred vhodi k rovom in niso hotele pustiti svojih mož na delo. Hotele so na ta način protestirati proti pomanjkanju živil. Množica je demonstrirala po ulicah, nato je začela pleniti in razbijati trgovine z živilom. Ob četrtna 11. zvečer se je pojavil na ulici oddelek 15. pešpolka pod poveljstvom poročnika Terleckega. Zastavil je množico pot. Nato se je začelo povelje in padli so strelji. Mrtvih je obležalo 5 oseb, 10 jih je bilo težko ranjenih, med temi tudi ženske. Krivdo teh dogodkov pripisujejo postopanju glavnega ravnatelja rudnikov, ki se popolnoma nič ni brigal za aprovizacijo delavcev.

Iz začasnega poljskega državnega sveta.

Varšava, 8. julija. Na seji začasnega državnega sveta 3. julija je prečital nemški komisar potem, ko se je končala razprava in ko so sprejeli načrt začasne organizacije najvišjih poljskih državnih oblasti, sledečo izjavo: Z ozirom na izjavo osrednjih velesil na spomenico visokega državnega sveta s 1. majnika se je dosegel zaželjeni sporazum glede na udeležbo začasnega državnega sveta pri vprašanju prehrane. Pogajanja o izročitvi šolskih in božičastnih zadev poljskim oblastem se bodo kmalu končala. Vsled predlogov visokega državnega sveta se bodo pričeli takoj posvetovati o ukrepih, ki so potrebni, da se poljska država dalje urejuje. Zasedni vladi upati, da se bo v najkrajšem času dosegel skupen temelj bodočemu ugodnemu razvoju dežele. Tej izjavi se je pridružil komisar avstrijske vlade, ki je državnemu svetu čestital, ker je tako hitro predelal važen načrt in rekel, daupa na ugoden potek skupnega dela pri zgradbi poljske države.

Amerika napoveduje, da bo zgradila 22.625 letal.

Washington, 5. julija. (Reuter.) Vojni oddelek je predložil kongresu zakonski načrt, po katerem naj bi zgradili 22.625 letal, ki bi stala 639 milijonov dolarjev.

Ameriško posojilo Angliji in Italiji.

Washington. Ameriške Združene države so zopet posodile Angliji 100 in Italiji 60 milijonov dolarjev.

Turški uspeh v Perziji.

Carigrad, 8. (K. u.) Na perzijski meji severovzhodno od Sulejmanije so naši bataljoni prisilili 5 ruskih konjeniških polkov k hitremu umikanju. Naše čete so zopet zasedle Serdešt ob perzijski meji.

Nova angleško-ruska pogodba.

Dunaj, 7. julija. »Ruski Invalid« poroča: Rusija in Anglija sta sklenili novo pogodbo glede na bodoče vojaške nastope.

Primorske novice.

Županstvu Miren in Sovodnje, sedaj v Ljubljani na Poljanski cesti št. 73, vabita svoje občinarje, naj čimprej sem naznanijo v svrhu statistike njih gospodarsko stanje pred vojno, in sicer: Ime in priimek hišnega gospodarja, kraj in hišna številka domačega bivališča, število družinskih članov, hlapcev in dekel, poslopij za bivanje, za živino, pridelke, za vinarstvo, število konj, volov, krav, junic, junčkov, prašičev, ovac, koz, kuretine, voz težkih in lahkih, samokolnic, oral, strojev, ročnega orodja, vinarškega orodja in posode za hektolitrov. V bližnji prihodnosti se pa strankam dopošljejo tiskovine za sestavo škode, ki jo imajo na premočninah vsled vojnih dogodkov.

Podpora beguncem na Kranjskem je sedaj dovoljena.

Posredovalnici za goriške begunce je daroval g. A. Drufovka, trgovec iz Gorice, ponovno precejšnje število otroških čevljev. Blagemu darovalcu izreka »Posredovalnica« svojo najtoplejšo zahvalo.

S tujim perjem! V predvčerajšnji »Tagesposti« čitamo, kako je cesar odlikoval z izredno pohvalo 20. lovski bataljon. List pristavlja, da je to »štajerski« lovski bataljon, kar seveda pomenja toliko kot — nemški. Kolikor pa je nam znano, je slučajno 20. lovski bataljon doma v — Trstu in je primorski bataljon, skoraj izključno slovenski.

Županstvo Sovodnje t. č. v Ljubljani, Poljanska cesta št. 73, prosi č. g. Zegu, kurata v Gabrijah pri Gorici, da naznani svoje sedanje bivališče.